

Senato Karar No:	
İlk Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	1/6

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

ÖN LİSANS VE LİSANS SOSYAL SEÇMELİ VE ORTAK ZORUNLU DERS YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, Fırat Üniversitesindeki ortak zorunlu derslerin yürütülmesine ve Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans programlarında uygulanan ortak zorunlu ve sosyal seçmeli derslere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönerge, Fırat Üniversitesi bünyesinde yer alan Ön Lisans ve Lisans programlarına kayıtlı öğrenciler için Güz ve Bahar dönemleri ile Yaz Okulunda açılacak ortak zorunlu dersler ile ilgili programın müfredatında bulunacak ortak ve sosyal seçmeli dersleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 5'inci maddesinin 1) bendine ve ilgili Yürütme Kurulu kararına, Akademik Teşkilat Yönetmeliğinin 13, 14, 15 ve 44. maddeleri ve 18.02.1982 tarihli ve 17609 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliğinin 5. maddesi, YÖK'ün 19.02.2024 tarih ve 11099 sayılı yazısı ile Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- 1) Ortak Zorunlu Ders (OZD): Güz ve Bahar dönemleri ile Yaz Okulunda okutulan, ders kodları ve içerikleri aynı olan dersleri,
- 2) Ortak Zorunlu Ders-1 (OZD1): Temel Bilimler derslerini (Matematik, Fizik, Kimya, İstatistik vb.),
- 3) Ortak Zorunlu Ders-2 (OZD2): Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ve Türk Dili derslerini,
- 4) Ortak Zorunlu Ders-3 (OZD3): Yabancı Dil derslerini,
- 5) Ortak Zorunlu Dersler Koordinatörü (OZDEK): Rektör tarafından atanan ve OZD ile ilgili işlemlerin/faaliyetlerin üniversite genelinde yürütülmesinden/organize edilmesinden sorumlu öğretim üyesini,
- 6) Genel Koordinasyon Kurulu (GKK): OZD Koordinatörü başkanlığında, ortak zorunlu dersler ile ilgili Birim Koordinatörlerinin oluşturduğu kurulu,
- 7) Birim Koordinatörü (BK): OZD ile ilgili işlemlerin/faaliyetlerin fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokulu genelinde yürütülmesinden/organize edilmesinden sorumlu öğretim elemanını,
- 8) Ders Koordinatörü (DK): Ders açma önerisinde bulunan, dersleri veren/yürüten, dersin içerik yönetimi ve değerlendirme işleminden sorumlu Bölüm/Program Kurulu tarafından belirlenen öğretim eleman(lar)ını
- 9) Laboratuvar Koordinatörü (LK): Ortak Laboratuvar derslerini veren/yürüten Bölüm/Program Kurulu tarafından belirlenen öğretim eleman(lar)ını
- 10) Koordinasyon Kurulu (KK): Birim Koordinatörü başkanlığında, DK ve LK'den oluşan kurulu,

- 11) Ders Komisyonu (DKOM): Ders Koordinatörü başkanlığında ilgili ortak zorunlu dersi veren Bölüm Öğretim Üyelerini/Elemanlarını (hizmeti karşılayacak yeterli bölüm öğretim üyesi ve elemanı bulunmaması durumunda yardım alınan diğer bölüm öğretim üyeleri ve elemanları da ortak zorunlu derse katkı verdiği sürece Ders Komisyonu üyesidirler),
- 12) Sosyal Seçmeli Dersler (SSD): Öğrencilerin ilgi ve yetkinliklerine uygun nitelik ve çeşitlilikte, toplumsal hizmet, tarih, kültür ve sanat duyarlılığı ile spor ve sağlık faaliyetleri, çevre bilinci, bilim ve teknolojinin yanı sıra kişisel gelişimi destekleyen ve yeterlilikleri geliştiren Üniversite Sosyal Seçmeli Dersler grubu altında belirtilen derslerdir.
- 13) Üniversite Sosyal Seçmeli Dersler Havuzu (USSDH): İlgili Kurullar ve Senatonun onayı ile Üniversite Sosyal Seçmeli Ders olarak kabul edilmiş olan derslerin bütünü,
- 14) SSD Koordinatörlüğü (SSDK): Rektör tarafından atanan, SSD ile ilgili işlemlerin/faaliyetlerin üniversite genelinde yürütülmesinden/organize edilmesinden sorumlu üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- 15) Sosyal Seçmeli Derslerin Birim Koordinatörü (SSDBK): Birim yöneticisi tarafından belirlenen birimi ile ilgili Sosyal Seçmeli Derslere ilişkin her türlü işlemin yürütülmesinden sorumlu birim temsilcisini,
- 16) Birim: Fırat Üniversitesine bağlı Fakülte, Enstitü, Yüksekokul, Devlet Konservatuarı, Meslek Yüksekokulu ve Rektörlüğe bağlı Bölümler ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerini,
- 17) Rektör: Fırat Üniversitesi Rektörü'nü,
- 18) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosu'nu,
- 19) Üniversite: Fırat Üniversitesi'ni,
- 20) YÖK: Yükseköğretim Kurulu'nu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortak Zorunlu Derslerin Yürütülmesi, Ders Programları, Derslerin İşleyişi, Sınavlar ve Sınavların Değerlendirilmesi

Derslerin Yürütülmesi

MADDE 5- (1) Ortak Zorunlu Dersleri yürütecek öğretim elemanları, ilgili birimin Bölüm/Program Kurulunca belirlenir.

(2) Yeterli sayıda öğretim elemanı bulunmaması halinde, diğer birimlerdeki uzmanlık alanı uygun olan öğretim elemanları görevlendirilebilir.

Ders Programları

MADDE 6- (1) OZD1, OZD2 ve OZD3 derslerinin listeleri, derse devam zorunluluğu olan ve olmayan öğrenci sayıları dikkate alınarak GKK tarafından belirlenir.

(2) Ortak Zorunlu derslerin şubeler bazındaki öğrenci sayıları GKK tarafından belirlenir.

(3) Ortak Zorunlu dersleri alan öğrencilerin haftalık ders programı, derslerin yeri ve zamanı, dersleri veren bölümlerin görüşleri alınarak GKK tarafından kesinleştirilir.

(4) Ortak Zorunlu derslerin şubeleri ve dersleri verecek öğretim elemanları, ilgili birimlerin web sayfalarından duyurulur.

Ortak Zorunlu Derslerin İşleyişi ve Sınavlar

MADDE 7- (1) Ortak Zorunlu ders planlarının ve haftalık uygulama saatlerinin işleyişinden ilgili Bölüm/Program Başkanı ve Dekan/Müdür sorumludur.

(2) Ortak Zorunlu derslerin her biri için ara sınav sayısı, ödev verilip verilmemesi, ödev sayısı, ödevlerin değerlendirilmesi ve sınavlara katkısının belirlenmesi vb. konularda ilgili DKOM yetkilidir.

(3) Ortak Zorunlu derslerin sınavları için ilgili DKOM, öğretim elemanlarından sağladığı sorularla bir soru bankası oluşturur. Sınav soruları bu soru bankasından ilgili DKOM'un belirlediği bir yöntemle DK tarafından seçilir.

(4) Sınav evraklarının çoğaltılması ve sınav sorumlularına ulaştırılması DK denetiminde gerçekleştirilir.

(5) Sınavların organize edilmesinde GKK yetkilidir. Mücbir sebepler dışında, her bir ortak zorunlu dersin şubeleri aynı anda, aynı sorularla sınava tabi tutulur.

(6) Sınavların yapılması esnasında gerekli olan gözetmen ihtiyacı ortak zorunlu ders hizmeti alan bölümün/programın öğretim yardımcılarının karşılanır. Yeteri kadar öğretim yardımcısı bulunmaması halinde ortak zorunlu dersi veren bölümlerin öğretim yardımcılarını da görevlendirilebilir.

Ortak Zorunlu Ders Sınavlarının Değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) Ortak zorunlu derslere ilişkin tüm sınav sorularının hazırlanması, cevap anahtarlarının oluşturulması, sınavların uygulanması, değerlendirme yönteminin belirlenmesi ve sınav kağıtlarının değerlendirilmesi, not listelerinin oluşturulması ve ilanı, ilgili DKOM tarafından ve mümkün olduğunca DKOM üyelerinin eşit oranda katkılarıyla tamamlanır.

(2) Sınav sonuçları ilgili DKOM tarafından DK denetiminde öğrenci otomasyonuna işlenir.

(3) Ortak zorunlu derslerdeki başarı durumu, ilgili dersin tüm şubeleri dikkate alınarak bağlı sisteme göre ortak belirlenir.

(4) Sınav sonuçlarına itirazlar, Firat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri çerçevesinde DKOM tarafından değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü, Derslerin Önerilmesi ve Derslere Kayıt

Sosyal Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü

MADDE 9- (1) Sosyal Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü, Rektör tarafından üniversite öğretim üyeleri arasından biri başkan olmak üzere atanan üç üyeden oluşur. Üyelerin görev süresi üç yıldır. Görev süresini tamamlayan üye tekrar atanabilir. Koordinatörlük, koordinatör başkanlığında üye tam sayısı ile toplanır. Toplantılarda kararlar oy çokluğu ile alınır. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Görev süresi dolmadan koordinatörlük üyeliğinden ayrılan veya üç aydan fazla üniversite dışında görevlendirilen üyenin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere aynı usul ile yeni bir üye atanır. Rektör gerekli gördüğü hallerde koordinatörlük üyelerini değiştirebilir.

(2) SSDK ilgili birim tarafından önerilen derslerin ön değerlendirilmesini yürürlükteki mevzuata göre yapar ve SSD havuzuna eklenmesi, uygun görülen dersleri görüşülerek karara bağlanmak üzere Eğitim Komisyonuna sunar.

(3) SSDK her eğitim öğretim yarıyılı için SSD havuzundan açılacak dersleri birim koordinatörlüğünden görüş alarak belirler, üniversite akademik takviminde belirlenen ders kayıt tarihinden önce ilan edilmesini sağlar.

(4) SSDK SSD'nin açılması, şubelendirilmesi, kontenjanların belirlenmesi, derslerin yapılacağı gün, saat ve yerlerin belirlenmesi noktasında ilgili SSDBK ile işbirliği halinde çalışır.

(5) SSD'nin şubelendirilmesi, USSDH'den öğrenciler tarafından seçilen derslerin, ders sayıları, her bir dersi seçen öğrenci sayısı, dersin uzaktan ve/veya yüz yüze olarak verilmesi durumu, üniversitenin yerleşkelerinin konumuna bağlı olarak açılacak derslerin öğrenci ve dersi veren öğretim elemanlarının mağduriyetlerini önleyecek şekilde Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının da görüşü alınarak SSDK tarafından yapılır.

Sosyal Seçmeli Derslerin Önerilmesi

MADDE 10- (1) SSD; topluma hizmet uygulamaları, kültür ve sanat aktiviteleri, spor ve sağlık aktiviteleri, bilim ve teknolojik gelişmeler, çevre duyarlılığını geliştirme, tarih bilincini geliştirme, dil ve iletişim becerileri gibi insan ve toplum hayatına dair her türlü kazanıma yönelik olabilir.

(2) SSD özel bir alanın derinlemesine öğretimi yerine, disiplinler arası çalışmalara uygun olan ve öğrencilerin ortak ilgi alanlarından seçilmelidir.

(3) SSD Havuzuna önerilecek yeni dersler bölüm ya da programın ilgili kurullarında uygun görülmesinden sonra, ilgili birimin Dekanı/Müdürü tarafından Sosyal Seçmeli Ders Koordinatörlüğüne, SSDBK bilgilendirilerek gönderilir.

(4) Önerilen dersler SSDK tarafından değerlendirilerek, dersin içerik yönünden SSD amaç ve hedeflerine uygun olup olmadığına karar verilir. USSD Havuzuna eklenmesine karar verilen dersler, görüşülerek karara bağlanmak üzere Eğitim Komisyonuna sunulur.

(5) USSD Havuzuna eklenmesi önerilen ve Senato tarafından kabul edilen derslerin listesi, derslerin bilgi paketleri ve derslere ilişkin varsa diğer bilgiler, Öğrenci Bilgi Sistemine DK tarafından işlenir.

(6) Sosyal Seçmeli Derslerin kodu SSDXXXX olup haftada Teorik + Uygulama + Kredi formatında (2 0 2) **3 AKTS** veya (0 2 1) **3 AKTS** veya (1 1 2) **3 AKTS**, 2 veya 1 Kredi ve **3 AKTS** olarak uygulanır. Tamamen yıllık ders programı uygulayan birimlerde SSD **6 AKTS** olarak uygulanır. XXXX; 0000'dan başlayarak 10'ar artışlarla belirlenir. Aynı dersin içeriğinin yenilenmesi durumunda dersin kodu +1 artırım ile devam eder (Örneğin; SSD0020 koda sahip olan Okçuluk dersinden sonra açılacak dersin kodu SSD0030 olacaktır. SSD0020 koduna sahip olan Okçuluk dersinin içeriğinin değişmesi durumunda yeni içerikli Okçuluk dersinin kodu SSD0021 olarak belirlenecektir).

(7) SSD Havuzunda açılan bir dersin, takip eden eğitim öğretim döneminde, yürütülüp yürütülmeyeceği SSD Koordinatörlüğüne DK tarafından bildirilmelidir.

(8) SSD Havuzundaki dersler üniversitede uygulanan her bir dönemde (güz, bahar dönemleri ile yaz okulu) açılabilir.

(9) Derslere kabul edilecek öğrenci sayıları için limitler SSD Koordinatörlüğü tarafından belirlenir.

(10) SSD Havuzuna kabul edilen bir dersin içeriğinde değişiklik yapılması durumunda uygulanacak süreç, yeni bir ders önerisinde olduğu gibidir.

(11) SSD havuzundaki dersler yıllık olarak açılmaz. Ders programlarının tamamını yıllık uygulayan birimlerde Sosyal Seçmeli Dersler OZD2 derslerinin önerilmesinde, kabulünde, seçiminde, yürütülmesinde ve diğer süreçlerinde uygulanan kurallara tabidir.

Sosyal Seçmeli Derslere Kayıt

MADDE 11- (1) Öğrencilerin alması gereken SSD sayısı, ders planında belirtildiği üzere Ön Lisans programlarında 2 farklı ders (6 AKTS), 4 yıllık Lisans programlarında 4 farklı ders (12 AKTS), 5 yıllık Lisans programlarında 5 farklı ders (15 AKTS) ve 6 yıllık Lisans programlarında 3 veya 6 farklı ders (18 AKTS) dir.

(2) Öğrenciler kayıtlı oldukları programların ders planlarında belirtilen adet ve AKTS kadar SSD almak zorundadırlar.

(3) Öğrenciler almış oldukları SSD'den başarısız olduğu takdirde, başarısız olduğu dersin yerine sonraki dönemlerde açılmış olan herhangi bir SSD seçebilir.

(4) SSD havuzunda bulunan dersler, zorunlu/ortak seçmeli ve alan /meslek seçmeli dersler yerine sayılmaz. Öğrenci, ders planında bulunan bir ders ile kendi bölüm/programındaki zorunlu/ortak seçmeli/alan seçmeli dersin içerik benzerliği olması durumunda ilgili SSD'ye kayıt yaptıramaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Seçmeli Derslerin Yürütülmesi, Ders Programları, Derslerin İşleyişi, Sınavlar ve Sınavların Değerlendirilmesi

Sosyal Seçmeli Derslerin Yürütülmesi

MADDE 12- SSD yürütecek öğretim elemanları, SSD Koordinatörlüğü tarafından doğrudan veya ilgili birim başkanlıklarından görüş alınarak belirlenir.

Ders Programları

MADDE 13- (1) SSD'nin şubeleri, bu Yönergenin Madde 9-(5) esas alınarak derse devam zorunluluğu olan ve olmayan öğrenci sayıları dikkate alınarak SSD Koordinatörlüğü tarafından belirlenir.

(2) SSD'ni alan öğrencilerin haftalık ders programı, derslerin verileceği yeri, zamanı veya veriliş şekli (uzaktan veya yüz yüze), derslerin izlencelerinde belirtilmemişse ilgili birim başkanlıklarının görüşleri alınarak SSD Koordinatörlüğü tarafından kesinleştirilir. Derslerin veriliş şekli (uzaktan veya yüz yüze) gerekli görüldüğünde yürürlükteki ilgili mevzuat çerçevesinde SSD Koordinatörlüğü tarafından değiştirilebilir.

(3) SSD şubeleri ve dersleri verecek öğretim elemanları, ilgili birimlerin web sayfalarından duyurulur.

Derslerin İşleyişi ve Sınavlar

MADDE 14- (1) Ders planlarının ve haftalık uygulama saatlerinin işleyişinden SSDB Koordinatörü ve SSD Koordinatörlüğü sorumludur. SSD Koordinatörlüğü bu görevi yerine getirirken ilgili birimlerden destek talep edebilir. Birimler SSD Koordinatörlüğünün taleplerine destek vermek zorundadır.

(2) SSD'nin her biri için ara sınav sayısı, ödev verilip verilmemesi, ödev sayısı, ödevlerin değerlendirilmesi ve sınavlara katkısı ders izlencelerine göre uygulanmasından SSD Koordinatörlüğü yetkilidir. SSD Koordinatörlüğü gerekli gördüğü veya zorunlu hallerde bu maddede sayılan hususları yürürlükteki mevzuat çerçevesinde değişiklik/düzenleme yapmaya yetkilidir. Bu yetki hiçbir şekilde yürürlükteki Kanun, Yönetmelik, Yönerge veya Senato kararlarına aykırı olamaz.

(3) SSD sınavları için SSD Koordinatörlüğü, ilgili öğretim elemanlarından sağladığı sorularla bir soru bankası oluşturur. Sınav soruları bu soru bankasından SSD Koordinatörlüğünün belirlediği bir yöntemle dersi veren öğretim elemanları tarafından seçilir.

(4) Sınav evraklarının çoğaltılması ve sınav sorumlularına ulaştırılması dersi veren öğretim elemanları (DK) denetiminde gerçekleştirilir.

(5) Sınavların organize edilmesinde SSD Koordinatörlüğü yetkilidir. Mücbir sebepler dışında, her bir SSD'nin şubeleri aynı anda, aynı sorularla sınava tabi tutulur.

(6) Sınavların yapılması esnasında gerekli olan gözetmen ihtiyacı ders hizmeti alan bölümün/programın öğretim elemanlarından karşılanır. Yeteri kadar gözetmen bulunmaması halinde dersi veren bölümlerin öğretim elemanları da görevlendirilebilir.

(7) SSD havuzu, üniversitenin bütün programları için ortak oluşturulur ve yürütülür.

Sınavların Değerlendirilmesi

MADDE 15- (1) SSD'ye ilişkin bütün sınav sorularının hazırlanması, cevap anahtarlarının oluşturulması, sınavların uygulanması, değerlendirme yönteminin belirlenmesi ve sınav kâğıtlarının değerlendirilmesi, not listelerinin oluşturulması ve ilanı, dersi veren ilgili öğretim elemanları tarafından ve mümkün olduğunca öğretim elemanlarının eşit oranda katkılarıyla tamamlanır.

(2) Sınav sonuçları dersi veren öğretim elemanı tarafından Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin Madde 36-(1) gereği, ilgili sınav döneminin bitimini izleyen en geç üç iş günü içerisinde Öğrenci Bilgi Sistemine işlenir.

(3) SSD'deki başarı durumu, ilgili dersin bütün şubeleri dikkate alınarak ortak olarak değerlendirilir.

(4) Sınav sonuçlarına itirazlar, Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri çerçevesinde değerlendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönergede Hüküm bulunmayan Haller

MADDE 16- (1) Bu yönergede yer almayan hususlarda, yönergeye dayanak teşkil eden Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği ile Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Senato Esasları hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu yönerge, Fırat Üniversitesi Senatosu'na kabulünden sonra Senato'ca belirlenen tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu yönerge hükümlerini, Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının Tarih ve Sayısı	
Tarih	Sayı